

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๑๑.๒/ว ๒๖๘๐๓

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง หรือแนวทางปฏิบัติการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๓.๓/๑๔๔๙๖ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๖

ด้วยจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้มีหนังสือขอหารือ ว่าคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (คทช. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์) ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ พิจารณากรณีผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ บ้านรวมไทย และผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๙ บ้านย่านซื่อ ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ร้องขอให้มีการจัดที่ดินให้กับราษฎรในพื้นที่ส่วนกลางที่ยังไม่มีผู้ครอบครองในเขตป่าสงวนแห่งชาติ “ป่ากุยบุรี” โดย คทช. จังหวัดได้พิจารณาเห็นชอบขอบเขตที่ดินที่จะนำมาจัดที่ดินให้แก่ราษฎร (จัดระบบการใช้ประโยชน์) จำนวน ๒ แปลง เนื้อที่ ๕๐ ไร่ ๓ งาน ๕๒ ตารางวา แต่เนื่องจากประเภทของผู้ได้รับการจัดที่ดินได้ระบุไว้ว่า ให้จัดแก่ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพโยกย้ายออกจากพื้นที่สงวนหวงห้ามของรัฐ ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกินเป็นลำดับแรก และผู้ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีเพียงเล็กน้อย ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน พิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามลำดับ โดยมิได้กำหนดขั้นตอนในการพิจารณาคัดเลือกผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไว้แต่อย่างใด จึงขอหารือกระบวนการการดำเนินการคัดเลือกบุคคลที่จะได้รับการจัดที่ดินว่าจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนอย่างไรบ้าง

กรมที่ดินขอเรียนว่า ได้มีหนังสือขอทราบแนวทางปฏิบัติการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จากกรมป่าไม้ในประเด็นดังกล่าว ซึ่งกรมป่าไม้ได้แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รับทราบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์) ซึ่งได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ว่า ให้ คทช. จังหวัดจัดตั้งคณะทำงานจัดที่ดินเพื่อดำเนินการจัดระบบการใช้ประโยชน์ให้ดำเนินการวางแผนแบ่งแปลงที่ดิน ให้มีขนาดที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ในพื้นที่ และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ โดยไม่เกินครอบครัวละ ๑๕ ไร่ ให้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลตามคุณสมบัติและประเภทของผู้ได้รับการจัดที่ดิน ทั้งนี้ หากดำเนินการวางแผนแบ่งแปลงที่ดินและคัดเลือกบุคคลตามคุณสมบัติและประเภทของผู้ได้รับการจัดที่ดินเรียบร้อยแล้ว ให้คณะทำงานจัดที่ดินรายงานผลการดำเนินงานให้ คทช. จังหวัดทราบ ซึ่ง คทช. จังหวัดจะพิจารณาอนุมัติดำเนินการจัดระบบการใช้ประโยชน์ตามผังแปลงที่ดิน

/และรายชื่อ ...

และรายชื่อที่คณะทำงานจัดที่ดินเสนอ จากนั้น คทช. จังหวัดรายงานผลให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินเพื่อรายงาน
คทช. ทราบต่อไป จึงขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ดังกล่าวมาเพื่อทราบและใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางพนิตาวดี ปราชญ์นคร)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๒๙

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๐๔

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๓.๓/

๑๕๕๙๖

สำนักงานจัดการที่ดินของรัฐ

เลขรับ 5145

วันที่ ๕ ต.ค. ๒๕๖๖

เวลา 11:44 น.

กรมที่ดิน

เลขรับ ๕๕๙๖๕

วันที่ ๓ ต.ค. ๒๕๖๖

เวลา ๐๕.๕๓ น.

กรมป่าไม้

๖๑ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

อ้างถึง หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๒/๑๔๐๓๙ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑

๒. กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์)

ส่วนจัดที่ดินเพื่อประชาชน

เลขรับ 588

วันที่ ๓ ต.ค. ๒๕๖๖

เวลา 16:15

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมที่ดินแจ้งว่าจังหวัดประจวบคีรีขันธ์หรือ กรณียป่าสงวนแห่งชาติ ปากยูบุรี ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการจัดที่ดินและกรมป่าไม้ได้อนุญาตให้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นำพื้นที่ไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ซึ่ง คทช.จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้ดำเนินการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้แก่ราษฎรแล้ว ปรากฏว่ายังมีพื้นที่ส่วนกลางที่ยังไม่มีผู้ครอบครอง (แปลงว่าง) เหลืออยู่ และมีราษฎรร้องขอให้จัดที่ดินดังกล่าวให้แก่ราษฎร โดย คทช.จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้พิจารณาเห็นชอบขอบเขตที่ดินแปลงว่างที่จะนำมาดำเนินการจัดระบบการใช้ประโยชน์ให้แก่ราษฎรแล้ว ๒ แปลง เนื้อที่ ๕๐-๓-๕๒ ไร่ จึงหารือกรมป่าไม้ประเด็นการจัดระบบการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ปากยูบุรี เกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินว่ามีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร นั้น

กรมป่าไม้ ขอเรียนว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รับทราบกระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์) ซึ่งได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ว่า ให้ คทช.จังหวัด จัดตั้งคณะทำงานจัดที่ดินเพื่อดำเนินการจัดระบบการใช้ประโยชน์ ให้ดำเนินการวางแผนผังแปลงที่ดินให้มีขนาดที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ในพื้นที่ และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ โดยไม่เกินครอบครัวละ ๑๕ ไร่ ให้ดำเนินการคัดเลือกบุคคลตามคุณสมบัติและประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ดังนี้

คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

(๑) บุคคลสัญชาติไทย

(๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน

(๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว

(๔) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง

(๕) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้

(๖) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

(๗) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด

(๘) ปัจจุบัน...

(๘) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากทางราชการ

(๙) กรณีที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็นเป็นความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์ ทำประโยชน์ คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้

ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ตามลำดับดังนี้

(๑) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพโยกย้ายออกจากพื้นที่สงวนหวงห้ามของรัฐ

(๒) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการ ที่สูญเสียที่ดินทำกิน

(๓) ผู้ไร้ที่ดินทำกินที่ขอรับการจัดที่ดินที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป และได้ขึ้นทะเบียนไว้กับทางราชการ

ทั้งนี้ หากดำเนินการวางแผนแบ่งแปลงที่ดินและคัดเลือกบุคคลตามคุณสมบัติและประเภทของผู้ได้รับการจัดที่ดินเรียบร้อยแล้ว ให้คณะทำงานจัดที่ดินรายงานผลการดำเนินงานให้ คทช.จังหวัด ทราบ ซึ่ง คทช.จังหวัด จะพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการจัดระบบการใช้ประโยชน์ตามผังแปลงและรายชื่อที่คณะทำงานจัดที่ดินเสนอ จากนั้น คทช.จังหวัด จะรายงานผลให้คณะกรรมการจัดที่ดินเพื่อรายงาน คทช. ทราบต่อไป (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ส่วนจัดที่ดินเพื่อประชาชน

(นายชาญชัย วีระสิงห์)

หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

๕ ๓ ต.ค. ๒๕๖๖

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิกร ศิริโรจนานนท์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

คท.

(นางสาวศุภลียา พวงพรหม)

นักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดการที่ดินของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการส่วนจัดที่ดินเพื่อประชาชน

- ๓ ต.ค. ๒๕๖๖

สำนักจัดการที่ดินป่าไม้

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๕๗๘๕

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๕๕๗๔

www.forest.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ ๒๐๙๒๖

สำเนา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๐๐๒.๔/๑๒๖๖

ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑
ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กระทรวงคมนาคม สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือ
ที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ว่า

๑. รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และกระบวนการ
การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์)
พื้นที่นิคมสร้างตนเอง พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (ฉบับแก้ไข) และพื้นที่ป่าชายเลน (ฉบับแก้ไข) ตามที่กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

๒. ในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ให้กระทรวงมหาดไทย
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย
ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องด้วย

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง
ตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

กรุณา จุฑานนท์

(นางสาวกรุณา จุฑานนท์)

ผู้อำนวยการกองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๔๑ (ณัฐยานี) ๑๕๓๒ (ลักขณา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

๑. สำเนาหนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๒๒๒/๑๐๐๗๗ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๐๓/๙๖๗๗ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ด่วนที่สุด ที่ พม ๐๒๐๘/๘๑๘๘ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๙/๒๐๐ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๑
๕. สำเนาหนังสือสำนักงานงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๘/๖๙๖ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๑
๖. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๔/๔๑๔๔ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑
ให้ทราบ ดังนี้

-
๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
 ๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
 ๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
 ๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 ๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
 ๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
 ๗. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
 ๘. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๑๐๐๒.๔/๑๕๖๖

ว.ค. ๙/๑๗๒
๘ มิ.ค. ๖๑
๑๖.๐๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๗๙๗๗ กอ
วันที่ ๑ มิ.ค. ๒๕๖๑ / S. 45

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑
เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และ (๑๒) รวมทั้งเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เห็นชอบในหลักการกรอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดิน ๔ ด้าน ตามร่างนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ และให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ทบทวนร่างยุทธศาสตร์ให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ โดยในระยะแรกมุ่งเน้นดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ทำกินก่อน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเภทที่ดิน กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘ (๑) กำหนดให้การจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๒.๒ การประชุม ...

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมมีมติ

๒.๒.๑ เห็นชอบในหลักการของ (ร่าง) แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ระยะเร่งด่วน และให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เสนอ (ร่าง) แผน ฯ ทั้งสองฉบับดังกล่าว ผนวกรวมกับการเสนอ (ร่าง) นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๔) ต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา ก่อนนำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณา

๒.๒.๒ เห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน จำนวน ๔ กระบวนการ ประกอบด้วย กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์) พื้นที่นคม สร้างตนเอง พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (ฉบับแก้ไข) และพื้นที่ป่าชายเลน (ฉบับแก้ไข) และนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ในการนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินการเพื่อนำเสนอ คณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ ได้รับทราบและพิจารณาผลการดำเนินงาน รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๔.๑ รับทราบผลการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ประกอบด้วย

๔.๑.๑ สรุปผลการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑ มีพื้นที่เป้าหมายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนจำนวนทั้งสิ้น ๓๗๑ พื้นที่ ๖๖ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๑,๐๔๓,๓๐๖ - ๒ - ๖๓,๘๒ ไร่ ดังนี้

๔.๑.๑.๑ พื้นที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ จำนวน ๘๐ พื้นที่ ๔๓ จังหวัด เนื้อที่ ๒๔๗,๖๒๙ - ๐ - ๗๘,๖๔ ไร่

๔.๑.๑.๒ พื้นที่ได้รับการจัดที่ดิน จำนวน ๑๓๒ พื้นที่ ๕๔ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๒๕๔,๐๑๓ ไร่ โดยจัดคนเข้าทำประโยชน์ได้ รวมทั้งสิ้น ๓๖,๑๗๙ ราย ๔๖,๕๔๖ แปลง (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑)

๔.๑.๑.๓ พื้นที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ จำนวน ๙๙ พื้นที่ ๔๘ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๓๓๑,๔๑๑ - ๒ - ๑๕,๘๑ ไร่

๔.๑.๒ ผลการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ สรุปได้ดังนี้

๔.๑.๒.๑ การติดตามการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณบูรณาการจัดการ ปัญหาที่ดินทำกิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ เชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ แผนงานบูรณาการจัดการปัญหาที่ดินทำกิน จำนวนทั้งสิ้น ๒๕๕,๙๒๒,๗๐๐ บาท (สองร้อยห้าสิบล้านเก้าแสนสองหมื่นสองพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน)

๔.๑.๒.๒ โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อการบริหาร จัดการเชิงบูรณาการ และผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นและสร้างการรับรู้ความเข้าใจ ในการขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

๔.๑.๓ ผลการ ...

๔.๑.๓ ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
สรุปได้ดังนี้

๔.๑.๓.๑ คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน

(๑) การกำหนดพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการจัดหาที่ดินทำกินให้ชุมชน
ตามนโยบายรัฐบาล ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑๔๘ พื้นที่ ๕๖ จังหวัด เนื้อที่ ๒๗๐,๖๕๘ - ๐ - ๘๓,๗๐ ไร่

(๒) เห็นชอบพื้นที่เป้าหมายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ผ่านการ
พิจารณาจากคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด ไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล จำนวน
๙๑ พื้นที่ ๓๘ จังหวัด เนื้อที่ ๒๐๐,๑๘๒-๐-๖๖,๘๒ ไร่

(๓) การกำหนดพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการจัดหาที่ดินทำกินให้ชุมชน
ตามนโยบายรัฐบาล ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๒๘ พื้นที่ ๔๑ จังหวัด เนื้อที่ ๓๓๔,๙๔๐ - ๒ - ๕๕,๑๒ ไร่

๔.๑.๓.๒ คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ✕

(๑) การกำหนดให้มีกระบวนการการจัดที่ดินของที่ดินแต่ละประเภท ได้แก่
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีมีผู้ครอบครอง) พื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ที่ราชพัสดุ และพื้นที่
ที่สาธารณประโยชน์ และเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกราษฎร ประกอบด้วย หลักเกณฑ์/ประเภทของผู้ที่ได้รับการ
การจัด/คุณสมบัติ/แนวทาง/การดำเนินการ/ข้อกำหนด รวมทั้งจัดทำหนังสือแจ้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด
เพื่อทราบแนวทางประกอบการใช้ดุลยพินิจในการคัดเลือกและการจัดราษฎรเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่

(๒) ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการจัด
ที่ดินได้รับมอบพื้นที่ดำเนินการจากคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน รวม ๑๓๖ พื้นที่ ๕๓ จังหวัด และสามารถ
จัดคนเข้าทำประโยชน์ได้ รวมทั้งสิ้น ๓๖,๑๗๙ ราย ๔๖,๕๔๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๕๔,๐๑๓ ไร่

๔.๑.๓.๓ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพในพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน
ตามนโยบายรัฐบาล ดำเนินการแล้ว ๙๙ พื้นที่ ๔๘ จังหวัด ตามแผนการดำเนินงาน ๖ ด้าน ดังนี้

(๑) ด้านการพัฒนาที่ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นฐานข้อมูล (Zoning)

(๒) ด้านพัฒนาแหล่งน้ำและการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน

(๓) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

(๔) ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่ม

(๕) ด้านการสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุน เพื่อการประกอบอาชีพ

(๖) ด้านส่งเสริมและการจัดทำบัญชีครัวเรือน

๔.๑.๓.๔ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย

ความคืบหน้าการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่อยู่อาศัย ๑๐ ปี
(พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘) จำแนกเป้าหมายออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

(๑) กลุ่มผู้มีรายได้น้อยทั่วไปที่ยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยโดยการเคหะแห่งชาติ

(๒) แผนพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย (เมืองและชนบท) โดยสถาบันพัฒนา

องค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

๔.๑.๓.๕ คณะอนุกรรมการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

การนำเสนอรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ที่ประชุม...

ที่ประชุมให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะกรรมการ
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติดำเนินการ ดังนี้

๑. การจัดหาที่ดินหรือที่แปลงกลางที่จะใช้ทำประโยชน์ร่วมกันในการประกอบอาชีพ
รวมถึงการจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้ เพื่อให้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนและที่อยู่อาศัยครอบคลุมทั่วประเทศ

๒. เร่งดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายที่อยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงาน
ที่กำหนดไว้ต่อไป

๔.๒ รับทราบผลการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่
๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ โดยสาระสำคัญในร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
ต้องครอบคลุมการทำงานของทุกหน่วยงาน เพราะคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีหน้าที่ในการกำหนด
นโยบายที่ดินในภาพรวมของประเทศ และให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการับเรื่องนี้ไปพิจารณาดำเนินการ
ตามขั้นตอนการออกกฎหมายต่อไป

๔.๓ รับทราบผลการดำเนินงานรวบรวมข้อมูลผู้ขึ้นทะเบียนของผู้ยากไร้ที่ดินทำกินของ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมที่ดิน กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
จำนวนทั้งสิ้น ๘๔๑,๑๗๐ ราย โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบตรวจสอบข้อมูลผู้ขึ้นทะเบียนเพิ่มเติม
และให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รับไปพิจารณาดำเนินการในเรื่องการจัดหาที่อยู่อาศัย

๔.๔ รับทราบการลาออกของนายวิวัฒน์ ศัลยกำธร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรรมการในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๔.๕ เห็นชอบในหลักการของ (ร่าง) แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
ของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ
ระยะเร่งด่วน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ : บูรณาการการจัดการที่ดินและทรัพยากรดินให้มั่นคง เพื่อเศรษฐกิจสังคม
ที่มั่นคง อนุรักษ์ อย่างสมดุลและยั่งยืน

พันธกิจ : ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยได้รับการแก้ไขปัญหาที่ดินและทรัพยากรดิน
อย่างรอบด้านและเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล
และยั่งยืน ด้วยการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนอย่างเป็นเอกภาพ เป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

วัตถุประสงค์ :

๑. เป็นกรอบในการบูรณาการของทุกภาคที่เกี่ยวข้อง ในการร่วมกันแก้ไขปัญหา
และขับเคลื่อนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศอย่างเป็นเอกภาพ
ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

๒. เพื่อบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศให้มีประสิทธิภาพ
เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน โดยคำนึงถึงมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง
ของประเทศ

เป้าประสงค์ : เพื่อเป็นแนวทางการบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
ในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาที่ดิน
และทรัพยากรดินที่ผ่านมาได้อย่างเป็นรูปธรรม ใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรดินเป็นฐานทรัพยากรการผลิต
โดยประยุกต์แนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการของการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน
กระจายการเข้าถึงการใช้ที่ดินอย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ ...

ยุทธศาสตร์ : (ร่าง) แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์หลัก ๓๑ ตัวชี้วัด ๒๐ กลยุทธ์ ๖๖ แนวทางการปฏิบัติ และ ๑๖๒ แผนงาน /โครงการ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สงวนและคุ้มครองพื้นที่ต้นน้ำลำธารและอนุรักษ์ป่าไม้เพื่อความสมดุลทางธรรมชาติ : เป้าหมายเพื่อสงวน คุ้มครอง อนุรักษ์และฟื้นฟู พื้นที่ต้นน้ำลำธารและป่าไม้ของประเทศให้คงความอุดมสมบูรณ์และรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์หลัก ดังนี้ ๑) การสงวนและคุ้มครองพื้นที่ต้นน้ำลำธารฯ ๒) การป้องกันรักษาพื้นที่ป่าที่เหลือน้อย และ ๓) การส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจ

๒. ยุทธศาสตร์ที่ ๒ บริหารจัดการที่ดินของรัฐด้วยธรรมาภิบาล : เป้าหมายเพื่อคุ้มครองและบริหารจัดการที่ดินของรัฐให้มีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขและลดปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ด้วยธรรมาภิบาล รวมทั้งนำที่ดินของรัฐมาใช้ประโยชน์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์หลัก ดังนี้ ๑) การแก้ไขปัญหาแนวเขตและการบุกรุกที่ดินของรัฐ และ ๒) การบริหารจัดการที่ดินของรัฐด้วยธรรมาภิบาล

๓. ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและเสริมสร้างการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีคุณภาพและยั่งยืน : เป้าหมายเพื่อบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดิน ควบคู่กับการพัฒนาและฟื้นฟูสมรรถนะของทรัพยากรดิน เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ และความมั่นคงของประเทศ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ๕ กลยุทธ์หลักดังนี้ ๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐและเอกชนฯ ๒) การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมชั้นดี ๓) การบริหารจัดการเมืองและชุมชนอย่างสมดุลและยั่งยืน ๔) การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล แม่น้ำ และปากแม่น้ำ และ ๕) การเตรียมความพร้อมในการปรับตัวด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรดินฯ

๔. ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ : เป้าหมายเพื่อพัฒนาที่ดิน เพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศตามนโยบายของรัฐ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การลงทุน ตามแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์หลัก ดังนี้ ๑) การบูรณาการเพื่อกำหนดพื้นที่เพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และ ๒) การพัฒนาและบริหารจัดการตามแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕. ยุทธศาสตร์ที่ ๕ จัดที่ดินทำกินให้ประชาชนเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม : เป้าหมายเพื่อให้ประชาชนและเกษตรกรผู้ยากไร้ได้รับการจัดที่ดินที่อยู่อาศัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยสนับสนุนการจัดหาที่ดินเพื่อจัดที่ดินทำกินให้ประชาชนแบบแปลงรวม พร้อมกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และส่งเสริมอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยการกระจายการถือครองอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์หลัก ดังนี้ ๑) การบูรณาการจัดการปัญหาที่ดินทำกินฯ ๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและรายได้ฯ ๓) การพัฒนาเครื่องมือและกลไกในการติดตามและขับเคลื่อนฯ และ ๔) การพัฒนาและส่งเสริมความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตฯ

๖. ยุทธศาสตร์ที่ ๖ บูรณาการขับเคลื่อนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินอย่างมีประสิทธิภาพ : เป้าหมายเพื่อพัฒนากลไกและเครื่องมือ รวมทั้งสร้างบรรทัดฐานแวดล้อม ในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ให้มีประสิทธิภาพ มั่นคง และยั่งยืน ด้วยการบูรณาการ

ความร่วมมือ ...

ความร่วมมือของทุกภาคที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์หลัก ดังนี้ ๑) การพัฒนาองค์กรและกลไกในการบริหารจัดการฯ ๒) การพัฒนาเครื่องมือเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการฯ ๓) การพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมแบบบูรณาการ และ ๔) การมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์ฯ

(ร่าง) แผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศระยะเร่งด่วน ประกอบด้วย แผนงาน/โครงการ ภายใต้อายุ ๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ของ (ร่าง) แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ซึ่งได้กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ เป้าหมาย ตัวชี้วัดงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ จำนวน ๒๒ เรื่อง วงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑๐,๒๒๕.๒๓๓๖ ล้านบาท (หนึ่งหมื่นสองร้อยยี่สิบห้าล้านบาทสามหมื่นสามพันหกร้อยบาทถ้วน)

ที่ประชุมเห็นชอบในหลักการของ (ร่าง) แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศระยะเร่งด่วน โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตไปพิจารณา ดังนี้

๑. หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดิน ไปหาวิธีการวางแผนระยะยาวให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ และการบูรณาการด้านกฎหมายร่วมกันให้เกิดความเป็นเอกภาพ

๒. การกำหนดกรอบสัดส่วนของพื้นที่ประเทศ ต้องให้เกิดความชัดเจน มุ่งไปสู่การกำหนดพื้นที่เฉพาะ เช่น สัดส่วนพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่อยู่อาศัย ฯลฯ รวมทั้งการกันพื้นที่ไว้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น พื้นที่ส่วนกลาง เป็นต้น

๓. ในการจัดระเบียบพื้นที่ที่อยู่อาศัย การสร้างสังคมเมืองชนบท การสร้างเมือง Smart City จำเป็นต้องมีการดำเนินการโดยมองภาพใหญ่ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงการเสริมสร้างความรู้ให้สังคมชนบทได้มีการเรียนรู้

๔. การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาชน รวมถึงการเร่งหามาตรการ วิธีการสร้างป่าในเมือง ป่าชุมชน และป่าเศรษฐกิจ

๕. แผนบูรณาการและวงเงินงบประมาณ ควรพิจารณาไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และควรกำหนดตัวชี้วัดแต่ละระดับให้มีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดระดับประเทศ รวมทั้งให้มีการบูรณาการระดับพื้นที่/ระดับหน่วยงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้

๔.๖ เห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล จำนวน ๔ กระบวนการ ประกอบด้วย

๔.๖.๑ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์)

๔.๖.๒ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง

๔.๖.๓ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (ฉบับแก้ไข)

๔.๖.๔ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล และในพื้นที่ป่าชายเลน (ฉบับแก้ไข)

ในแต่ละกระบวนการมีหัวข้อที่สำคัญ ประกอบด้วย หลักเกณฑ์ในการดำเนินงาน ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน แนวทางการดำเนินการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาในประเด็นการจัดแบ่งพื้นที่ส่วนกลาง และพื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัยของราษฎรต่อไป

๔.๗ รับทราบกรอบแนวคิดและสาระสำคัญของ “ข้อเสนอการปฏิรูปการบริหารจัดการที่ดินป่าทั้งระบบ” ตามที่คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดองเสนอ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

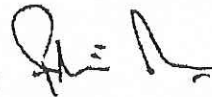
๕.๑ รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๕.๒ รับทราบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์) พื้นที่นิคมสร้างตนเอง พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (ฉบับแก้ไข) และพื้นที่ป่าชายเลน (ฉบับแก้ไข)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๑

โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๔๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ onep.land@gmail.com

กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
(การจัดระบบการใช้ประโยชน์)

พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ผ่านขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดที่ดิน โดยคณะกรรมการจัดที่ดินให้ความเห็นชอบให้นำไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในลักษณะแปลงรวมและรายงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบ

กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบาย (คทช.) พื้นที่ดำเนินการเป็นที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หรือป่า (แปลงว่าง) ประกอบด้วย

๑. หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน (การจัดระบบการใช้ประโยชน์)

เป็นการนำที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่มีผู้ครอบครองมาจัดระบบการใช้ประโยชน์ให้แก่ผู้ยากไร้ ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีแต่ไม่พอเลี้ยงชีพ โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในรูปแบบแปลงรวมให้ใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์เฉพาะราย ตามสภาพพื้นที่และตามเขตการปกครอง

(๒) จัดทำผังแปลงที่ดินตามสัดส่วนที่เหมาะสม กับสภาพการทำประโยชน์ในพื้นที่ และความเหมาะสม ของสภาพพื้นที่ โดยให้กันพื้นที่ส่วนกลางไว้ไม่น้อยกว่า ๑๐% ของพื้นที่ทั้งหมดเพื่อปลูกป่าหรือไม้ยืนต้น

(๓) การใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้เป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว

(๔) จัดที่ดินให้ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่สงวนหวงห้ามของรัฐเป็นลำดับแรก และ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการ ที่สูญเสียที่ดินทำกิน และผู้ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีเพียง เล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป ทั้งนี้ กรณีที่คณะกรรมการนโยบาย ที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็นเป็นความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย สามารถ กำหนดการคัดกรองและจัดลำดับที่เหมาะสมของชุมชนท้องถิ่นตามที่เห็นควรได้

(๕) ให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือ โดยร่วมกับ คทช. จังหวัด เพื่อดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ราษฎรที่มีคุณสมบัติและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. เห็นชอบ

๒. ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ตามลำดับดังนี้

(๑) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพโยกย้ายออกจากพื้นที่สงวนหวงห้ามของรัฐ

(๒) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการ ที่สูญเสียที่ดินทำกิน

(๓) ผู้ไร้ที่ดินทำกินที่ขอรับการจัดที่ดินที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป และได้ขึ้นทะเบียนไว้กับ ทางราชการ

๓. คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

(๑) บุคคลสัญชาติไทย

(๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน

(๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว

(๔) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง

- (๕) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- (๖) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
- (๗) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด
- (๘) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากทางราชการ
- (๙) กรณีที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็นเป็นความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์ ทำประโยชน์ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้

๔. แนวทางการดำเนินการ

- (๑) คณะอนุกรรมการจัดที่ดินส่งมอบข้อมูลพื้นที่ (เนื้อที่และรูปแบบที่ดิน) ให้แก่ คทช.จังหวัด ดำเนินการ
- (๒) จังหวัดขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- (๓) คทช.จังหวัด จัดตั้งคณะทำงานจัดที่ดินเพื่อดำเนินการจัดระบบการใช้ประโยชน์ ~~X~~
 - กำหนดขอบเขตแปลงที่ดิน พื้นที่สำหรับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และให้กินพื้นที่ไว้น้อยกว่า ๑๐% ของพื้นที่ทั้งหมดเพื่อปลูกป่าหรือไม้ยืนต้น.
 - การวางแผนแปลงที่ดินให้มีขนาดที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ในพื้นที่ และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ โดยไม่เกินครอบครัวละ ๑๕ ไร่
 - คัดเลือกบุคคลตามคุณสมบัติ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน
 - นำเสนอผลการดำเนินการให้ คทช.จังหวัด อนุมัติ
- (๔) คทช.จังหวัด อนุมัติให้ดำเนินการจัดระบบการใช้ประโยชน์ตามผังแปลงและรายชื่อที่คณะทำงานฯ เสนอ จากนั้นรายงานผลให้ คณะอนุกรรมการจัดที่ดินเพื่อรายงาน คทช. ทราบ

๕. ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัย ด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัวภายในขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น ห้ามขยายพื้นที่
- (๒) ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืม โอนสิทธิการเช่า หรือโอนสิทธิการครอบครอง ให้บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน
- (๓) สามารถตกทอดไปยังทายาทโดยธรรมได้
- (๔) ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายต่างๆ ของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน รวมถึงข้อกำหนดที่ คทช. จะกำหนดขึ้นใหม่ในภายหลังด้วย
- (๕) ให้ความยินยอมและอำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน
- (๖) หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดิน ให้ คทช.จังหวัด สามารถพิจารณายกเลิกการใช้ที่ดิน และให้ผู้ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่
- (๗) ห้ามละทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือไม่อยู่อาศัยในที่ดิน หากมีความจำเป็นหรือมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้ ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านเพื่อรายงานให้ คทช.จังหวัด ทราบและพิจารณาตามลำดับ
- (๘) ห้ามบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อขยายเป็นพื้นที่อยู่อาศัย/ทำกินเพิ่มเติม

(๙) ต้องคอยสอดส่องตรวจตราระมัดระวังมิให้มีการบุกรุกแผ้วถางป่าในบริเวณติดต่อใกล้เคียง
ถ้าพบการบุกรุกแผ้วถางป่า ให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าทีป่าไม้ ตำรวจ
ทหาร เป็นต้น ทราบทันที